

Η φωτογραφία της Τεχεράνης

Η φωτογραφία των ηγετών Ρωσίας - Ιράν - Τουρκίας στην Τεχεράνη πέρασε το μήνυμα στη Δύση πως οι τρεις χώρες χαράζουν πολιτικές για τις περιοχές του ενδιαφέροντός τους χωρίς να εξαρτούν τις κινήσεις τους από συμμαχικές ή άλλες δεσμεύσεις. Με το τελευταίο να ισχύει ιδιαίτερα για την Τουρκία που πολύ θέλει να συνδιαλέγεται ισότιμα με μεγάλους και μεσαίους, με τον λόγο της να γίνεται σεβαστός. Όσο για τη Ρωσία και το Ιράν, από πολλού πορεύονται τους δικούς τους δρόμους που τέμνονται μόνο στα σημεία κοινότητας των συμφερόντων τους. Από τη φωτογραφία έλειψε φθελημένα ο τέταρτος ισχυρός «αιρετικός», η Κίνα.

Η φωτογραφία της Τεχεράνης αναδεικνύει τον κοινό παρονομαστή των τριών καθεστώτων όπως και εκείνου της απύσπασ Κίνας: Τη σκληρότητα έναντι των αντίθετων φωνών στο εσωτερικό τους. Μια σκληρότητα που στη Ρωσία αντικατοπτρίζεται ενδεικτικά στα πρόσωπα των Βλαντίμιρ Μάου, Μαρίνα Ρακόβα, Σεργκέι Ζούεφ, Γιεβγκένι Ζακ, Μαξίμ Ινκιν, Αρτούρ Στετσένκο. Όλων πρόσφατα φυλακισμένων διότι διαμαρτυρήθηκαν για την καταστολή των ακαδημαϊκών ελευθεριών και τον κρατικό έλεγχο στον τομέα της εκπαίδευσης («Novayagazeta», Reuters - 30/6/2022). Στην ιρανική επικράτεια, ξεχασμένη εδώ και δεκαετίες, η έννοια της ελευθερίας περιφρονείται με πιο πρόσφατο

ΓΝΩΜΗ

ΤΟΥ
ΓΙΩΡΓΟΥ
ΚΑΚΛΙΚΗ

το περιστατικό της σύλληψης και φυλάκισης για έξι χρόνια του σκηνοθέτη Γζαφάρ Παναχί. Επειδή επιμένει να εκφράζει, μέσω των λόγων και του σκηνοθετικού έργου του, την αντίθεσή του στο καθεστώς («ΤΑ ΝΕΑ», 20/7/2022). Όσο για την Τουρκία, το σκοτεινό φάσμα των δεινών όσων επικρίνουν το καθεστώς «κοσμεύεται» από σειρά καταδυναστευτικών μέτρων με πρώτο την επί τετραετία κράτηση του εμβληματικού πλέον ακτιβιστή Οσμάν Καβαλά που, τελικά, καταδικάστηκε σε ισόβια. Κατηγορούμενος για πράξεις που το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων χαρακτήρισε άσκηση δικαιωμάτων που έχουν κατοχυρωθεί από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου («ΤΑ ΝΕΑ», 21/7/2022). Για να μη γίνει αναφορά στις προγραφές κατά δημοσιογράφων, εν ενεργεία πολιτικών, στρατιωτικών, πανεπιστημιακών και κρατικών λειτουργών. Η Κίνα, τέλος, έχει τα δικά της «διάσημα» στον χώρο των ελευθεριών. Πρόσφατες οι βιαιοπραγίες κατά πολιτών για ανυπακοή στις εντολές που αφορούσαν τα μέτρα προστασίας από την πανδημία. Παράλληλα, τα δικαιώματα ομάδων - εθνοτικών, θρησκευτικών και άλλων - συνθλιβονται με σκληρή πολιτική πρόληψης ευρύτερων ταραχών. Όπως στην επαρχία Σιντζιάνγκ με τους μειονοτικούς Ουιγούρους να «συνετίζονται» ομαδικά σε στρατόπεδα - αναμορφωτήρια, βλέποντας τον τόπο τους να εποίκίζεται με εκατομμύρια κινέζων Χαν υπό την «επίβλεψη» κινεζικών στρατευμάτων... («ΤΑ ΝΕΑ», 7/6/2022).

Τέσσερα καθεστώτα, με διαφορετικά πολιτικά συστήματα, αδιάστατα στη χρήση ολοκληρωτικών μεθόδων αντιμετώπισης της εσωτερικής δυσαρέσκειας. Τα δικαιώματα των πολιτών τους είναι αδιάφορα και ουδέποτε αποτέλεσαν στοιχείο ουσιαστικής πολιτικής μέριμνας. Με αυτή την κατηγορία κρατών έχει να συμβιώσει η Δύση και είναι ζήτημα αν η συμβίωση αυτή είναι εφικτή και αν οι εξελίξεις θα οδηγήσουν σε ριζικές ανατροπές. Ευκατό είναι οι δυτικές πρωτεύουσες να δουν καθαρά τον διεθνή ορίζοντα και να κινηθούν με γνώμονα την περίσωση της πραγματικής κοινοβουλευτικής δημοκρατίας όπου γης. Ωστε ο κυοφορούμενος εγκέλαδος να μην καταλήξει σε μετακινήσεις τεκτονικού χαρακτήρα, βλαπτικές για τις ίδιες. Ας μη λησμονείται πως κάποιες από τις τεκτονικές μετακινήσεις του παρελθόντος είχαν ως αφετηρία την καταπάτηση ελευθεριών και δικαιωμάτων από ανελεύθερα καθεστώτα.